

ת"פ 9660/06/14 - מדינת ישראל, עוה"ד עומרי גיל ומתמחה גב' הראל נגד אנדריי ניסים פיטוסי

בית משפט השלום בנתניה
ת"פ 9660-06-14 מדינת ישראל נ' פיטוסי

בפני בעניין:	כב' השופט, סגן נשיאה חגי טרסי מדינת ישראל
המאשימה	עוה"ד עומרי גיל ומתמחה גב' הראל נגד אנדריי ניסים פיטוסי
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד גיא מימון

גזר דין

כתב האישום:

הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בשנית ובו 10 אישומים, שבמרכזם מסכת של מעשי מרמה שביצע הנאשם במהלך השנים 2012-2013, במסגרת עיסוקו כמתווך דירות. במהלך תקופה זו, כמפורט בחלק הכללי לכתב האישום, פנה הנאשם למספר מתלוננים, רובם עולים מצרפת איתם הייתה לו היכרות מוקדמת, והציע להם לרכוש בתיווכו דירות במחיר מוזל, תוך הצגת מצג שווא לפיו מדובר בדירות שעוקלו על ידי הבנקים ועל כן נמכרות על ידי כונס נכסים, במחיר זול משמעותית ממחיר השוק (להלן: "מצג השווא"). הנאשם החזיק בידיו מתוקף עיסוקו מפתחות לדירות ריקות, השייכות לתושבי צרפת ואשר לא הועמדו על ידי הבעלים למכירה, ובמסגרת מצג השווא הראה אותן למתלוננים תוך שהוא טוען בכזב כי אלה הדירות העומדות למכירה במחיר מוזל.

במסגרת מצג השווא ולשם מימושו טען הנאשם בכזב בפני המתלוננים כי הוא עובד עם עורך דין בשם אריה מוסרי (להלן: "עורך הדין") אשר מתאם עבורו את רכישת הדירות דרך בית המשפט וכונס הנכסים. במסגרת מצג השווא ולשם מימושו החזיק הנאשם בחותמת על שם עורך דין אריה מוסרי ובחותמת "נתקבל על ידי כונס הנכסים", וחתם באמצעות חותמות אלו על מסמכים שונים על מנת לרכוש את אמונם של המתלוננים. כמו כן, העביר למתלוננים מכתבים שזייף, אשר נחזים להיות מכתבים מבית המשפט ומכונס הנכסים. הנאשם טען בכזב בפני המתלוננים שעל מנת להוציא את עסקת הרכישה לפועל, עליהם לשלם דרכו לעורך הדין 10 אחוזים מערך הדירה ובנוסף עליהם להעביר דרכו המחאה נוספת בסך 10 אחוזים מערך הדירה לכונס הנכסים.

המתלוננים העבירו את הכספים לנאשם כנדרש אך לא קיבלו כל תמורה עבורם, ומשפנו לנאשם וביקשו לבדוק עימו מדוע עסקת הרכישה לא מתקדמת, דחה אותם הנאשם בטענות שווא לפיהן העסקה מתעכבת מסיבות שונות, בין היתר,

בשל העומס בבתי המשפט. בהמשך, הפסיק לענות לפניות מצד המתלוננים וביום 15.12.13 אף עזב את הארץ תוך שהוא משתמש בדרכון מזויף, וחזר לישראל רק ביום 9.4.14. אסקור כעת כל אחד מהאישומים ביתר הרחבה.

על פי עובדות האישום הראשון, הנאשם וג'יזל שלי (להלן: "ג'יזל") הכירו במועדון משחקי הפטאנק בנתניה, אותו ניהל הנאשם. הנאשם, אשר ידע כי ג'יזל מכרה את ביתה, פנה אליה והציע לה להשיג לה דירה לקנייה בנתניה, תוך שהוא מציג בפניה את מצג השווא. לצורך מימוש מצג השווא, הראה הנאשם לג'יזל דירה אשר בעליה לא שהו במקום והיא לא עמדה למכירה, וטען בפניה כי זו הדירה העומדת למכירה. ג'יזל הביעה נכונות לרכוש את הדירה והנאשם הורה לה להעביר לרשותו סכום של 10 אחוזים ממחיר הדירה. ביום 16.1.13 קיבל הנאשם מג'יזל המחאה בסך 70,000 ₪ במשרדו, ומשהתלוננה ג'יזל בפני הנאשם ביום 29.3.13 על העיכוב בהתקדמות העסקה, קיבל ממנה הנאשם 70,000 ₪ נוספים, לאחר שטען כי באמצעותם יוכל לקדם את הליך אישור העסקה בבית המשפט. בהמשך, במהלך חודש ספטמבר 2013, זייף הנאשם מסמך הנחזה להיות מסמך מאת עורך הדין המזמין את ג'יזל לבית המשפט בפתח תקווה, על מנת להגיש הצעת מחיר על הדירה, ושלח לג'יזל מסמך מזויף זה באמצעות הדואר. לאחר שהבינה ג'יזל כי רומתה על ידי הנאשם, ניסתה, ללא הצלחה, לאתרו, על מנת לבקש את כספה בחזרה. בגין מעשיו אלו הורשע הנאשם בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות - עבירה על סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") ובזיוף כוונה לקבל באמצעותו דבר- עבירה על סעיף 418 אמצע לחוק.

על פי המפורט במסגרת האישום השני, במהלך חודש אוקטובר 2013, פנה הנאשם למכרו מילדות אריק שוראקי (להלן: "אריק") בידיעה כי חנותו של אריק בצרפת נשרפה וכי הוא נטול הכנסות כספיות, והציע לו לרכוש באמצעותו דירה בישראל, תוך שהציג לו את מצג השווא. לצורך מימוש מצג השווא הציג הנאשם בפני אריק 3 דירות שונות בנתניה, אשר למעשה לא עמדו למכירה, ואריק הביע נכונות לרכוש את שתיים מתוכן. עבור הדירה הראשונה קיבל הנאשם מאריק המחאה בסך 123,000 ₪, כמקדמה לשם קידום העסקה על ידי עורך הדין, תוך שהסכימו ביניהם כי הנאשם לא יפדה את ההמחאה וכאשר יהיה בידי אריק סכום כסף זה במזומן, יעביר אותו לנאשם ויקבל בחזרה את ההמחאה. עוד מסר אריק לנאשם באותה הזדמנות סכום של 6,000 דולרים. ביום 22.11.13 מסר אריק לנאשם 25,000 יורו במזומן וביקש את ההמחאה שנתן לו, אך הנאשם מסר בכזב כי ההמחאה נמצאת בידי עורך הדין וכי הוא ישיב לו אותה תוך מספר ימים. עבור קידום העסקה השנייה דרש הנאשם מאריק 92,000 ₪ עבור תשלום לעורך הדין וסכום דומה לכונס הנכסים. בפועל מסר לו אריק לצורך קידום העסקה 19,700 יורו במזומן. בסך הכול קיבל הנאשם במרמה מאריק 6,000 דולרים ו-44,700 יורו, ובגין מעשיו אלה הורשע בשתי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

כמפורט באישום השלישי, הנאשם ונאווה צין (להלן: "נאווה") הכירו לפני כארבע שנים במועדון משחקי הפטאנק בנתניה. בסמוך לחודש אפריל 2013 פנתה נאווה לנאשם ושאלה אותו אם יוכל להציע לה דירה לרכישה בנתניה. הנאשם הציג בפני נאווה את מצג השווא והראה לה שלוש דירות ברחבי נתניה, אשר בפועל לא עמדו למכירה. נאווה הביעה נכונות לרכוש את אחת הדירות אשר לטענת הנאשם מחירה היה 990,000 ₪. נאווה התבקשה על ידי הנאשם להעביר 10 אחוזים מערך הדירה במזומן כשכר טרחת עורך דין וכן 10 אחוזים מערך הדירה לכונס הנכסים. בעקבות זאת העבירה נאווה לנאשם 25,000 דולרים במזומן וכן 11,500 ₪ במזומן. לאחר שעסקת הרכישה לא התקדמה פנתה נאווה לנאשם במספר הזדמנויות אך הנאשם דחה אותה פעם אחר פעם. במהלך חודש דצמבר 2013, על מנת לגרום לנאווה להאמין במצג השווא, שלח הנאשם לנאווה מעטפה עליה חתם בחותמת המזויפת בשם עורך הדין, ובה מסמכים אותם לקח הנאשם מרשות המיסים בנתניה. הנאשם קיבל מנאווה 11,500 ₪ וכן 25,000 דולרים במרמה ובגין מעשיו אלו הורשע

בעבירת קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וכן בעבירת זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר.

על פי המפורט באישום הרביעי, במהלך חודש נובמבר 2012, פתחו דוד טובול (להלן: "דוד") ויונתן ירחי (להלן: "ירחי") משרד תמיכה טלפוני ברחוב הפלדה בנתניה. הנאשם עבד כקבלן שיפוצים במשרדם של דוד וירחי, וכך נוצרה ההיכרות ביניהם. באותה תקופה פנה ירחי לנאשם ושאל אותו אם יוכל להציע לו דירות למכירה במיקום טוב ובמחיר מוזל. הנאשם הציג בפני ירחי את מצג השווא וביקש כי ישמור את ההצעה בסוד שכן א העניין יתגלה הוא יאבד את הזכויות על דירות אלו. לאחר מכן, נפגש הנאשם גם עם דוד והציע לו לרכוש דרכו דירות בעיר נתניה, תוך שהוא מציג בפניו את מצג השווא. במסגרת מצג השווא ולשם מימוש, הראה הנאשם לדוד וירחי דירה והציע להם לרכוש אותה בסכום של 993,000 ₪. הנאשם אמר לדוד שעל מנת לרכוש את הדירה, עליו להעביר 99,000 ₪ במזומן וכן את אותו הסכום בהמחאה בנקאית, עבור כונס הנכסים. דוד וירחי החליטו שלא לרכוש דירה זו וביקשו מהנאשם כי יודיע להם במקרה בו יוכל להציע להם דירות לרכישה במחיר נמוך יותר. בעקבות זאת, במהלך חודש דצמבר 2012, הציע להם הנאשם דירה אחרת שמחירה 520,000 ₪, וביקש שיעבירו לו 10 אחוזים ממחיר הדירה על מנת להוציא את העסקה לפועל. הנאשם, דוד וירחי סיכמו ביניהם כי ירכשו את הדירה, ימכרו אותה במחיר גבוה יותר ויתחלקו ברווחים. בהתאם לכך העבירו דוד וירחי לנאשם 52,000 ₪ במזומן ביום 7.1.13. באותה תקופה הציע הנאשם לדוד וירחי לרכוש דירה נוספת בסכום של 1,180,000 ₪ וגם במקרה זה, הסכימו ביניהם השלושה כי ירכשו את הדירה, ימכרו אותה במחיר גבוה ויתחלקו ביניהם ברווחים שיתקבלו. על יסוד הסכמות אלה, הגיע הנאשם ביום 14.2.13 למשרדם של דוד וירחי, שם קיבל מהם 118,000 ₪ במזומן, כמקדמה על רכישת הדירה.

בהמשך, במהלך חודש פברואר 2013, פנה הנאשם לדוד וירחי והציע להם לרכוש דירה נוספת, שלישית במספר, בסכום של 920,000 ₪. בשלב זה, הציע דוד ליונתן ריין (להלן: "ריין"), להיות שותף בקניית הדירה ולחלוקת הרווח לאחר שהדירה תימכר, תוך שהציג בפניו את מצג השווא שהציג בפניו הנאשם. ריין הסכים וביום 25.2.13, העביר ריין לדוד 92,000 ₪ במזומן, אותם מסר דוד לנאשם למחרת היום. במהלך אותו חודש, פנה הנאשם לדוד והודיע לו בכזב שנקבע דיון בבית המשפט לאישור עסקת רכישת הדירה הראשונה שנרכשה על ידם, וזאת על מנת לרכוש את אמונו של דוד.

במהלך חודש מרץ 2013, פנה הנאשם לדוד וירחי והציע להם לרכוש דירה נוספת, תמורת 630,000 ₪, תוך שהוא מציג בפניהם את מצג השווא. דוד, ירחי וריין הסכימו להיות שותפים לעסקה, ולחלוקת הרווחים ביניהם לבין הנאשם לאחר מכירת הדירה, וביום 7.3.13 העביר ריין לדוד 63,000 ₪ במזומן, אשר בהמשך היום הועברו לידי הנאשם, כמקדמה על רכישת הדירה. בתחילת חודש אפריל 2013, הציע הנאשם לדוד וירחי דירה נוספת לרכישה, חמישית במספר, במחיר של 570,000 ₪, תוך שהציג בפניהם את מצג השווא. דוד, ירחי וריין הסכימו לעסקה ולחלוקת הרווחים ביניהם ובין הנאשם, לאחר מכירת הדירה וביום 8.4.13, העביר ריין לדוד 57,000 ₪ במזומן, אותם דוד העביר לנאשם בהמשך אותו היום. לבסוף שב והציע הנאשם לדוד וירחי, לרכוש גם את הדירה אותה סירבו בתחילה לרכוש, הפעם בסכום של 990,000 ₪. גם בנוגע לדירה זו הסכימו דוד, ירחי וריין לעסקה ולחלוקת הרווחים ביניהם ובין הנאשם, ובעקבות זאת העביר ריין לדוד 99,000 ₪ ודוד העביר סכום זה לנאשם.

החל מחודש מרץ 2013, החלו דוד וירחי לפנות באופן יומיומי לנאשם על מנת לברר עמו מדוע העסקאות מתעכבות וביקשו לשוחח עם עורך הדין. הנאשם סירב לאפשר להם להיפגש עם עורך הדין, אולם נתן להם פעמיים לשוחח

טלפונית עם אדם אשר התחזה לעורך הדין מוסרי וטען כי הוא מטפל בעסקאות. במהלך חודש אוקטובר 2013, בעקבות הפצרותיהם של דוד וירחי, השיב להם הנאשם 300,000 ₪, כאשר החל מיום 2.12.13, הפסיק הנאשם לענות לשיחותיהם והם לא הצליחו לאתרו. בניכוי הסכום שהושב לדוד וירחי, קיבל הנאשם במרמה 209,000 ₪ ובגין מעשיו אלו הורשע בשבע עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

על פי עובדות האישום החמישי, במהלך חודש יוני 2012, החלו הנאשם ודורון אמר (להלן: "דורון") לעבוד בשותפות בתיווך דירות. מספר ימים לאחר מכן, פנה הנאשם לדורון והציע לו לרכוש באמצעותו שתי דירות, האחת בסכום של 990,000 ₪ והשנייה בסכום של 910,000 ₪, ואף הראה לו את הדירות בטענת שווא כי הן עומדות למכירה. הנאשם ודורון סיכמו כי דורון ירכוש את הדירות באמצעות הנאשם, ובהמשך ימכור אותן במחיר גבוה יותר ויתחלק ברווחים עם הנאשם. לצורך זה טען הנאשם בפני דורון כי עליו להעביר לו עשרה אחוז מערך כל אחת מהדירות במזומן לעורך הדין ועוד עשרה אחוז בהמחאה בנקאית לכונס הנכסים. עוד הציע הנאשם לדורון לרכוש באמצעותו דירה נוספת, לגביה לא יתחלקו ברווחים, וביקש מדורון כי ישלם לו עבורה 50,000 ₪ דמי תיווך. על יסוד מצגי השווא הללו קיבל הנאשם מדורון 45,000 ₪ במזומן וכן המחאה בסך 27,000 \$. בהמשך, השיב הנאשם לדורון כ-60,000 ₪ ומשדרש דורון לקבל את כספו לאחר שהבין כי רומה, הבטיח הנאשם כי ישיב לו בהקדם את כל הסכום, אך לא עשה כן. בניכוי הסכום שהושב לדורון קיבל הנאשם במרמה 80,000 ₪ ובגין מעשיו אלו הורשע בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

כמפורט במסגרת האישום השישי, הנאשם ואהרון כהן (להלן: "אהרון") מכירים מזה מספר שנים, מאז שאחיו של אהרון השכיר דירה בתיווכו של הנאשם. במהלך חודש יולי 2013, פנה הנאשם לאהרון, הציג בפניו את מצג השווא והציע לו לרכוש 4 דירות בעיר נתניה: תמורת סכומים של 790,000 ₪, 920,000 ₪, 1,020,000 ₪ ו-1,580,000 ₪. הנאשם הציג את הדירות בפני אהרון, על אף שבפועל לא הועמדו למכירה וסיכם עמו כי ירכוש את הדירות, ימכור אותן בסכום גבוה יותר, ולאחר מכן יתחלק עם הנאשם ברווחים. ביום 28.7.13 או בסמוך לכך, העביר אהרון לנאשם 208,000 ₪ במזומן, כמקדמה עבור הדירות. משלא קיבל אהרון עדכון בדבר התקדמות העסקאות, פנה לנאשם והנאשם הסביר לו כי יש תור של כ-3,000 דירות לאישור העסקאות בבית המשפט. בהמשך, במהלך חודש אוקטובר 2013, זייף הנאשם מסמכים הנחזים להיות הזמנות לדיון בבית משפט השלום בפתח תקווה בעניין הגשת הצעות לכונס הנכסים לגבי שתיים מהדירות. הנאשם חתם על המסמכים בחותמת המזויפת על שם עורך הדין ושלח אותם לשני רוכשים, אשר סכמו על רכישת הדירות מאהרון, לאחר שישלם בעצמו את הליך הרכישה. כמו כן, זייף הנאשם הזמנה לדיון בבית המשפט בפתח תקווה ושלח אותה לאהרון ולאשתו שושנה. הנאשם קיבל במרמה מאהרון סכום של 208,000 ₪ ובגין מעשיו המתוארים הורשע בשמונה עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וכן בשתי עבירות זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר.

על פי המפורט בעובדות האישום השביעי הנאשם ומונט ירחי (להלן: "מונט") הכירו דרך אחותו של הנאשם. במועד שאינו ידוע במדויק פנה הנאשם למונט והציע לה לרכוש דרכו דירה, תוך שהציג בפניה את מצג השווא. מונט האמינה לנאשם וביום 5.4.13 העבירה לו 140,000 ₪ במזומן ו-30,000 ₪ בהמחאה. בגין מעשיו אלה הורשע הנאשם בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

על פי העובדות המפורטות במסגרת האישום השמיני הוצא נגד הנאשם ביום 1.7.13 צו עיכוב יציאה מן הארץ, למשך

שנה, במסגרת תיק הוצאה לפועל. בדרך שאינה ידועה למאשימה, הגיע לידי הנאשם דרכון אשר נגנב מאברהם מוטל. הנאשם או מי מטעמו זייף את הדרכון באופן בו הופיעה תמונתו של הנאשם בדרכונו של אברהם מוטל. ביום 15.12.13 יצא הנאשם מישראל לצרפת תוך שהוא מציג בביקורת הגבולות את הדרכון המזויף. בגין מעשיו אלה הורשע בעבירה של שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר - עבירה על סעיף 420 יחד עם סעיף 418 אמצע לחוק וכן בעבירה של הפרת הוראה חוקית - עבירה על סעיף 287 לחוק.

במסגרת האישום התשיעי הורשע הנאשם בכך שביום 11.5.14 פנה לרון כהן וביקש ממנו להשיג עבורו דרכון מזויף, מאחר והוא מעוניין לצאת את המדינה למרות צו איסור היציאה מן הארץ שהוצא בעניינו. ביום 15.5.14, פגש הנאשם את רון כהן והעביר לו שתי תמונות פספורט, על מנת שרון יקדם את הוצאת הדרכון המזויף עבורו. בגין מעשיו אלו הורשע בעבירות של ניסיון לשימוש במסמך מזויף וניסיון להפרת הוראה חוקית - עבירות על סעיפים 420 אמצע + 418 אמצע + 25 ו- 287 + 25 לחוק.

לבסוף, במסגרת האישום העשירי הורשע בכך שבין השנים 2012 עד 2013 (להלן: "התקופה הרלוונטית"), לצד עיסוקו המוצהר בתיווך ושיפוץ דירות, עסק הנאשם גם בהצגת מצגי שווא למתלוננים וקבלת כספים במרמה שניתנו עקב מצג השווא, כפי שפורט לעיל. כך, נוסף לכל הכנסה אחרת, הכנסתו של הנאשם ממעשי המרמה עמדה במהלך שנת 2012, על לא פחות מ- 80,000 ₪ ובשנת 2013 עמדה על לא פחות מ- 1,059,710 ₪. הנאשם לא הודיע לפקיד השומה על סכומים אלה, השמיט אותם מהדו"חות הכספיים שהגיש ולא ניהל ספרי הנהלת חשבונות לגביהם. בגין מעשיו אלו הורשע הנאשם בהשמטת הכנסות מדו"ח - עבירה על סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 וכן בעבירה של מרמה, עורמה ותחבולה - עבירה על סעיף 220(5) לפקודה הנ"ל.

בסך הכול הורשע הנאשם בעשרים עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, כאשר הנסיבות המחמירות באות לידי ביטוי בסכומי הכסף הגבוהים, בריבוי המקרים, בתחכום שהיה כרוך במעשים ובאופן רכישת האמון בביצוע המרמה. בנוסף, הורשע כאמור לעיל בשלוש עבירות של זיוף בכוונה לקבל דבר, בעבירות של שימוש במסמך מזויף וניסיון לשימוש במסמך מזויף, בהפרת הוראה חוקית וניסיון להפרת הוראה חוקית ובעבירות על פקודת מס הכנסה.

בין הצדדים לא גובשה הסכמה לעניין העונש, וכל צד הציג ראיותיו וטען על פי ראיות עיניו. במסגרת הראיות לעונש שמעתי מטעם התביעה את המתלוננים באישומים השני והשלישי. כמו כן, הוגשו לעיוני הצהרות מטעמים של נפגעי עבירה נוספים. מטעם ההגנה העידו ארבעה עדי אופי.

עדות המתלוננים והצהרותיהם לגבי נזקיהם:

הגב' נאוה צין, המתלוננת באישום השלישי, תיארה את הנזק הכלכלי שנגרם לה, והדגישה את עוגמת הנפש הרבה שנגרמה לה כתוצאה מהאמון שנתנה בנאשם והאופן בו הוליד אותה שולל.

אריק שוראקי, המתלונן באישום השני, תיאר את הקשר הקרוב שהיה בינו לבין הנאשם והסביר כי הנאשם נטל את כספו

ולא השיב לו אותו. בעדותו הדגיש כי נוסף לפגיעה הכלכלית הוא נפגע רגשית מהנאשם, אליו העביר את כספו מכל הלב וללא כל חשש.

בהצהרתה ע/1 של ג'יזל שלי, המתלוננת באישום הראשון, תיארה כיצד גזל ממנה הנאשם את כספה וכן ציינה כי נגרמה לה עוגמת נפש רבה, לא יכלה לישון בלילות ונאלצה ליטול תרופות, כתוצאה ממעשיו של הנאשם. עוד ציינה כי לא קיבלה מהנאשם את כספה בחזרה.

בהצהרתו, של דוד טבול, ע/2, המתלונן באישום הרביעי, תואר כיצד נפל ברשתו של הנאשם, סמך עליו ונתן לו סכומי כסף רבים, והנאשם בגד באמונו למרות שידע שמדובר בכסף של משפחות ברוכות ילדים. עוד תיאר דוד טבול כי שקע בדיכאון כתוצאה ממעשיו של הנאשם, סבל מקשיים כלכליים וכעת הוא מצוי בחובות רבים.

דורון (דוד) אמר, המתלונן באישום החמישי, תיאר בהצהרתו, ע/3, כי לצורך מימוש העסקאות גייס כספים רבים מבני משפחתו, שנאלצו ליטול הלוואות לשם כך, וכי כעת הוא נאלץ להשיב חובות. נגרם לו נזק כלכלי רב וכן נזק נפשי מאחר והוא חש מושפל והיה בדיכאון כתוצאה ממעשיו של הנאשם.

עוד הוגשה לעיוני הצהרתו ע/4 של יונתן ריין, המתלונן באישום הרביעי, בהצהרתו, ע/4, הבהיר כי מסר לידי נאשם את כל סכומי הכסף שחסך וצבר למען עתיד ילדיו. עוד ציין את מצוקתו הקשה של אביו בשל הפרשה.

עדי האופי:

מטעם ההגנה העידה אחותו של הנאשם, הגב' ריטה סלמה, אשר ציינה כי הנאשם גדל ללא אמו, שנפטרה בגיל צעיר. עוד ציינה כי בצרפת היה הנאשם מתנדב בקהילה, וכאשר עלה לישראל עזר לעולים חדשים להתאקלם. לדבריה, הנאשם היה מחלק מזון לכבוד חגים ושבתות. כמו כן, העידה כי הנאשם עבד 10 שנים כמתווך והיה מוכר בעיר נתניה. עוד תיארה את הנאשם כאב מסור וכבן זוג תומך, וכן ציינה כי הנאשם הביע חרטה עמוקה בגין מעשיו בפני משפחתו, וכעת משפחתו מקווה כי ישתקם ויצליח בטיפול בו הוא נוטל חלק.

עוד העידה אחות נוספת של הנאשם, הגב' אלזה חג'ג', אשר התייחסה אף היא להשלכה הקשה של מות אמם. העדה ציינה כי היא עצמה מתגוררת בצרפת, ותיארה את הקושי הנפשי הרב בו שרוי אביו הקשיש של הנאשם, על רקע החשש לגורל בנו. בסוף עדותה הסבירה כי אם הנאשם יישלח למאסר לא יוכל להשיב את חובותיו.

הגב' אידה פיטוסי, מכרה של הנאשם, הסבירה כי הנאשם גדל במשפחתם ותמיד היה דמות חיובית. כמו כן, ציינה כי הופתעה מהאירועים מאחר והדבר לא הולם את אופיו של הנאשם.

לבסוף העידה בפני הגב' שמחה דוייב אשר ציינה כי היא מכירה את הנאשם כעשר שנים, מאז שהגיעה לישראל. הנאשם

הוא שעזר לה לרכוש את דירתה ולשפץ אותה. היא מכירה את הנאשם כאדם טוב ואין היא מבינה כיצד הגיע למצב זה.

טיעוני הצדדים:

בטיעוניה לעונש הדגישה התובעת את החומרה הרבה שבמעשיו של הנאשם. היא הזכירה את סכום המרמה הגבוה העומד על 1,499,710 ₪ מתוכם השיב 360,000 ₪ בלבד. למרות פניות רבות של המתלוננים, לא השיב הנאשם את מרבית הכספים. עוד ציינה את משבר האמון והסבירה כי המתלוננים, אשר הנם אנשים מן היישוב ולא גופים פיננסיים איתנים, נפגעו מהנאשם במספר אופנים, הן מהבחינה הכלכלית בכך שהנאשם נטל מהם במרמה סכומי כסף רבים, אותם חסכו 'שקל לשקל', והן מהבחינה הרגשית מאחר והמתלוננים הכירו את הנאשם, סמכו עליו ונתנו בו אמון. הנאשם ניצל את היכרותו המוקדמת עם המתלוננים, את יחסי האמון ביניהם ולא נרתע מלנצל אפילו משבר קשה של חברו מילדות.

עוד ציינה ב"כ המאשימה כי אין המדובר במעידה חד פעמית אלא במעשים אותם ביצע הנאשם במשך תקופה ארוכה כנגד 8 מתלוננים שונים, מהם נטל סכומי כסף רבים במספר רב של הזדמנויות, ולמרות שיכול היה לחדול ממעשי הרמייה לא עשה כן. עוד הדגישה כי חומרת המעשים מתעצמת מכך שהמניע למעשים הוא בצע כסף ואת טיעוני הנוגעים לחובות לשוק האפור אין לקבל במסגרת הטיעונים לעונש.

כמו כן, עמדה בטיעוניה על הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם. במסגרת זו הסבירה כי מעשיו של הנאשם לא זו בלבד שהסבו נזק פרטני למתלוננים כי אם פגעו בכל שוק הנדל"ן ובחיי המסחר השוטפים. עוד ציינה את הפגיעה באמון הציבור במשרדי הממשלה עקב זיוף מסמכים ממשלתיים ואת הסכנה שנשקפה לביטחון הציבור בכך שהנאשם יצא מהארץ, חרף צו שיפוטי המונע ממנו לעשות כן, עם דרכון מזויף. עוד ציינה ב"כ המאשימה את הפגיעה בציבור משלמי המיסים אשר נפגע כתוצאה מכך שהנאשם לא נשא בנטל תשלום המס.

ב"כ המאשימה ביקשה כי בימ"ש יתייחס לכל אישום בנפרד ויקבע כי המתחם ההולם לאישומים 1-7 יעמוד על הטווח שבין 12 לבין 30 חודשי מאסר בפועל. באשר לאישום מספר 8 עתרה למתחם הנע בין מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר בפועל. לגבי אישום מספר 9 טענה למתחם הנע בין מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל ובאישום מספר 10 עתרה למתחם הנע בין 16 לבין 30 חודשי מאסר בפועל. עוד ביקשה כי לאחר שייקבע מתחם נפרד בגין כל אישום, יקבע בית המשפט עונש כולל בגין מכלול האישומים, וצירפה אסופת פסיקה לתמיכה בעתירתה.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, טענה ב"כ המאשימה כי יש אמנם לתת משקל לכך שהנאשם נעדר הרשעות קודמות והודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן עוד בשלב החקירה במשטרה ובכך הביע חרטה על מעשיו ואת נטילת האחריות, אך בהתחשב בחומרת מעשיו ובסכום הכסף הגבוה שנלקח וטרם הושב, טענה כי יש להשית על הנאשם מאסר בפועל בחלקו הבינוני של המתחם, ובנוסף להטיל מאסר מותנה, פיצוי משמעותי למתלוננים וקנס. בהקשר זה הדגישה כי אין במצבו הכלכלי כדי להשפיע על גובה סכום הפיצוי שייפסק ועתרה כי בית המשפט יורה כי

הפיצוי ישולם עד לתום מאסרו.

מנגד, ביקש ב"כ הנאשם שלא למצות את הדין עם הנאשם ולהסתפק בהטלת עונש מאסר מתוך אשר ישקף את נסיבותיו האישיות של הנאשם ויבטא איזון בין חומרת המעשים לבין אותן נסיבות. הסניגור תיאר את הנאשם כמי שניהל אורח חיים נורמטיבי והתנדב בקהילה, כפי שמתועד במכתב ההערכה ע/7 מטעם ארגון "נתינה". עוד ציין הסניגור כי הנאשם עבד כעשר שנים בתיווך דירות, תוך שהדגיש כי טענת הנאשם לפיה הוא עוסק בתיווך אינה טענה בעלמא, כי אם הנאשם עסק בכך בפועל, מכר דירות לאנשים רבים ומעולם לא רימה קודם לכן. עוד הדגיש הסניגור כי אין המדובר בנאשם בעל מאפיינים של נוכל מקצועי, כי אם באדם אשר נקלע למצוקה כלכלית וביצע את המעשים המיוחסים לו על רקע מצוקתו זו, והפנה לכך שהנאשם הודה במשטרה במעשים המיוחסים לו, נטל אחריות וחסך זמן רב בניהול החקירה וניהול המשפט.

הסניגור הסכים עם הטענה לפיה אין המדובר במעידה חד פעמית אך ביקש כי בית המשפט ישית ליבו לכך שהמעשים כולם מהווים מסכת אירועים אחת אשר בוצעה במשך שנה אחת ומתעדת את קריסתו הכלכלית של הנאשם. עוד הזכיר כי הנאשם שב מצרפת באפריל 2014 מרצונו שלו, ומבלי שהדבר נכפה עליו. בנוסף ציין הסניגור כי הנאשם השיב כ-38 אחוזים משווי הכסף שנלקח, עוד בטרם התנהלה חקירה בעניינו, וגם זו ראייה לכך שאין המדובר בנוכל מקצועי, כי אם בנאשם שנמצא במצוקה כלכלית ומנסה בכל כוחו לתקן את מעשיו. לטענתו, ביצע הנאשם את המעשים בשל חובות שחב לשוק האפור, ופעולתו נבעה במידה רבה מתוך פחד ומצוקה, כתוצאה מהאיומים שהוטחו בו על רקע חובות אלו.

טענה נוספת אותה העלה הסניגור נוגעת לכך שהמתלוננים אינם חסרי ישע אלא אנשים מן היישוב אשר יכולים היו להבין את טיב העסקה שהוצעה להם, אנשים בעלי אמצעים אשר התעניינו ברכישת דירות להשקעה, על מנת להפיק מהן רווח כלכלי. בטיעונו אבחן הסניגור את הפסיקה אשר הגישה ב"כ המאשימה והגיש פסיקה מטעמו, תוך שהדגיש כי הנאשם אינו הנוכל הסדרתי אשר כנגדו יש להפעיל ענישה מחמירה. עוד טען הסניגור כי על בית המשפט לקבוע מתחם אחד מאחר ומדובר במסכת אחת של אירועים ובכלל זה ציין גם את עבירת המס המהווה נגזרת של עבירת המרמה.

באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, טען הסניגור כי מדובר בנאשם אשר סבל מכך שגדל ללא אמו, ותיאר בהרחבה את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות. כמו כן, הזכיר כי מדובר בנאשם הנעדר כל עבר פלילי ואשר הודה בהזדמנות הראשונה וחסך זמן שיפוטי ניכר. עוד הציג מסמכים, ע/6, המעידים על חובותיו הכבדים בהוצאה לפועל, תוך שהוסיף וציין כי לו היה כל סכום כסף בידו חזקה על המדינה שהייתה פועלת לקבלתו ועיקולו. עוד נטען על ידי הסניגור כי על בית המשפט להתחשב בכך שהנאשם צפוי להיתבע על ידי המתלוננים תביעה אזרחית, בעת שהוא קובע את גובה הפיצוי והקנס. נוסף לכך, ציין הסניגור כי הנאשם היום חסר כל, נתמך על ידי בני משפחתו, נתבע על ידי אשתו במסגרת הליך הגירושין וכן נלחם לפגוש בילדיו, וביקש כי בית המשפט ישם לנגד עיניו את הפגיעה במשפחתו של הנאשם וילדיו, וכן את הפגיעה הרבה שנגרמה לנאשם עקב מעשיו, בעת שיגזור את דינו.

במהלך טיעונו הציג הסניגור מכתב מעמותת בית חם, ע/5, בו תוארו תולדות חייו של הנאשם והרקע לקריסתו הכלכלית. הנאשם שוהה במרכז המנוהל על ידי העמותה הנ"ל בקרית אתא מזה כעשרה חודשים, ושיתף את גורמי הטיפול בקשיים שחווה במהלך השנים האחרונות, על רקע מערכת היחסים העכורה בינו לבין אשתו. באשר לעבירות

שביצע, תואר במכתב זה כי הנאשם חש בושה וחרטה כנה ועמוקה על מעשיו וברצונו לעשות כל שביכולתו להשיב את הכספים שנטל במרמה. כמו כן מפורטות טענותיו לפיהן פעל מתוך מצוקה כלכלית ונפשית עקב פנייתו לקבלת הלוואה מהשוק האפור. בנוסף, מתואר במכתב זה אופי הטיפול השיקומי בו נוטל חלק הנאשם.

הנאשם עצמו הביע חרטה וציין כי הוא מתבייש במעשיו, עד כדי כך שמעצרו היה הקלה עבורו. כעת הוא חש כי אין לו עתיד ואין לו תקווה וכי איבד את כל משפחתו, חבריו ורכושו. עוד הסביר כי אמנם שוחרר ממעצר, אך היה נתון תקופה ארוכה במעצר בית ותיאר את הטיפול שעבר במסגרת "בית חם". לדבריו, הוא מבין כעת מה המשמעות של לקבל עזרה ולתת עזרה. עוד ציין כי הפגיעה בשמו הטוב הסבה לו נזק כבד וכי חזר לישראל מרצונו החופשי, על מנת להיות לצד ילדיו. הנאשם ציין כי הוא מבין שעליו להיענש, אך ביקש כי בית המשפט יתחשב בו בגזירת הדין.

דין והכרעה:

מעשיו של הנאשם חמורים ומחייבים מענה עונשי מכביד בדמות עונש מאסר ממושך. מסקנה זו מתבקשת לנוכח מכלול מרכיבי החומרה אשר כרוכים במעשיו של הנאשם. במשך תקופה ארוכה, אשר נפרשה על פני למעלה משנה, ניצל הנאשם את מערכת קשריו האישיים והמקצועיים, על רקע עבודתו ארוכת השנים כמתווך נדל"ן בקרב בני הקהילה הצרפתית בנתניה, ביצע סדרה ארוכה של מעשי תרמית מתוכננים ומתוחכמים כלפי מכריו, וגזל מהם סכומי כסף נכבדים, המצטברים לכדי למעלה ממיליון ₪. הנאשם השקיע בפעולות המרמה זמן רב, פיתה את קורבנותיו בדרכי עורמה ופרש בפניהם הבטחה כוזבת למחרים נוחים ולרווח כספי קל. באמצעות מילים חלקות ומסמכים מזויפים הרגיע את חששותיהם ושלשל לכיסו את מיטב כספם, תוך שהסב להם פגיעה כלכלית משמעותית, ולצידה אף עוגמת נפש רבה ותחושה עמוקה של פגיעה וניצול. לכך יש להוסיף את ניסיונותיו להימלט מהשלכות המעשים על ידי יציאה מהארץ למספר חודשים, באמצעות דרכון מזויף, ובניגוד לצו משפטי שהיה תלוי ועומד נגדו, ולניסיונו לעשות כן פעם נוספת כשהחלו מעשיו להיחשף. כל אלה מובילים אל המסקנה כי דינו של הנאשם אחד ויחיד - להישלח אל מאחורי סורג ובריח לפרק זמן אשר יבטא את מכלול מרכיבי החומרה הללו.

באשר להיקפו המדויק של העונש, הרי שעל ההליך שבפני חלות הוראות תיקון 113 לחוק העונשין בדבר הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה. על פי הוראות אלה, העיקרון המנחה בענישה הנו עקרון ההלימה, כלומר קיומו של יחס הולם בין חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת האשם לבין סוג ומידת העונש. בית המשפט מחויב לקבוע את מתחם העונש ההולם, לכל אחד מהאירועים שבפניו, בהתאם לעקרון ההלימה ותוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובמכלול הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

דומני כי במקרה שלפני יש להתייחס לכל אחד מהאישומים כאל אירוע נפרד, על אף הדמיון הרב שבין המעשים, שכן מדובר במועדים שונים בסכומים שונים ובמתלוננים שונים, אשר זכאים להתייחסות פרטנית. יחד עם זאת, בשל הזיקה הברורה בין המעשים, הדמיון ביניהם וההשלכה ההדדית של כל אחד מהם על משנהו, כחלק מרצף של מעשי מרמה שיטתיים, ברי כי יש מקום לעשות שימוש בהוראת סעיף 40 יג' לחוק ולקבוע עונש כולל מתוך התחשבות במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, ותוך מתן דגש לחובה לשמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין תקופת המאסר שתיגזר עליו. יוצא מגדר זה האישום העשירי והאחרון לכתב האישום, אשר מתייחס

לעבירות המס הנגזרות ממעשי המרמה שביצע הנאשם, כמפורט באישומים 1-7. קביעת מתחם נפרד לנגזרת זו של המעשים תביא לעיוות התמונה הכוללת, ועל כן המתחמים שייקבעו לגבי אישומים 1 עד 7 יכללו בחובם גם את עובדות האישום העשירי, ממנו עולה כי סכומי המרמה לא תועדו בספרים ולא דווחו לרשויות המס.

באשר לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, הרי שאינטרס ציבורי רב מעלה הנו שמירה על קניינו של הציבור בכלל ושל המתלוננים בפרט. בגין מעשי המרמה והזיוף וגזלת כספם של המתלוננים, תוך יצירת מצגי השווא השונים, נפגע אינטרס ציבורי זה באופן ממשי. עוד נפגעו שלומם ורווחתם של המתלוננים, באופן החורג מפגיעה כלכלית גרידא, וזאת לנוכח ניצול מערכת היחסים הקרובה בינם לבין הנאשם, ועוגמת הנפש שנגרמה להם. בכך שזיף מסמכים מטעם עורך הדין ובית המשפט, זיף דרכון ויצא מהארץ בניגוד לצו עיכוב יציאה, פגע הנאשם פגיעה של ממש גם בסדרי השלטון והמשפט, וחתר תחת סמכות מערכת השיפוט והאכיפה. בעבירות המס הנלוות פגע הנאשם בכלכלת המדינה ובערך של שוויון בנשיאה בנטל החבות במס.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע מעשי העבירה, הרי שאלה כוללות מספר מרכיבי חומרה משמעותיים, אשר את חלקם הזכרתי בקצרה בפתחו של פרק זה להכרעת הדין. הנאשם ניצל את היכרותו המוקדמת עם כל אחד מהמתלוננים, על רקע קשריו האישיים והמקצועיים עם חברי הקהילה הצרפתית בנתניה, ואת האמון שנתנו בו על רקע פעילותו ארוכת השנים כמתווך נדל"ן. הוא הציג בפני קורבנותיו מצג שווא מתוחכם, אשר אותו גיבה באמצעות חותמות מזויפות, ומסמכים כוזבים, שנחזו להיות חתומים על ידי עורך דין או מטעמו של בית המשפט. הנאשם אף ניצל את העובדה כי כמתווך המוחזק כאמין היה בעל גישה לדירות שונות ברחבי העיר, החזיק במפתחות אותן דירות מטעם בעליהם המתגוררים בחו"ל, והציג אותן בפני קורבנותיו התמימים, תוך השקעת זמן ומאמץ בשיווק הדירות, כאשר הוא עצמו מודע היטב לכך שהדירות אינן עומדות כלל למכירה וכי הכספים אותם הוא נוטל ממכריו מונחים למעשה על קרן הצבי.

מדובר אמנם, ככל שניתן להבין מעובדות כתב האישום, בדירות שיועדו להשקעה ולא לצורכי מגורים, כאשר מצד המתלוננים הייתה בדרך כלל ציפייה עתידית להפיק רווח כלכלי מרכישת דירה מוזלת, אך אין בכך כדי להקהות את החומרה שהייתה כרוכה במסכת העבריינית שניהל הנאשם, ומה גם שלכל אחד מהמתלוננים נגרם חסרון כיס ממשי בהיקף של עשרות אלפי ₪ לכל הפחות, וזאת לצד הפגיעה, הכאב, ועוגמת הנפש שהיו תולדה של הפרת האמון הקשה מצדו של הנאשם, כפי שעולה מעדויות ומהצהרות המתלוננים. טענות הנאשם לפיהן עשה את שעשה על רקע איומים סספג, כתוצאה מחובות שחב בגין הלוואות שנטל בשוק האפור, אינן מגובות בראיות כלשהן ואף לא עוגנו בעובדות כתב האישום המתוקן בשנית בו הודה הנאשם. בנסיבות אלה אין מקום לייחס להן משקל כלשהו בגזירת הדין, אך מעבר לדרוש אני מוצא לנכון להבהיר כי כעניין שבמדיניות אל לו לבית המשפט להקל עם נאשם אשר בוחר לגלגל את קשייו שלו על כתפיהם של קורבנות תמימים, והדברים נכונים בבחינת קל וחומר כאשר מדובר במי שמבצע לאורך זמן מסכת חמורה של מעשי מרמה ופוגע במכריו ומקרוביו ללא עכבות כלשהן.

טרם קביעת המתחמים עיינתי בפסיקה שהוצגה לעיוני על ידי ב"כ הצדדים. אם אתייחס תחילה להחלטות המרכזיות שהציגה המאשימה, הרי שבמסגרת עפ"ג (חיפה) 43352-06-13 **אברהם נ' מ"י** (28.11.13) אישר בית המשפט המחוזי מתחמי ענישה בני 6 עד 30 חודשי מאסר בפועל, בגין כל אחד מתשעת האישומים בהם הורשע המערער. מדובר היה בשמאי רכב אשר טען כי בכוחו לרכוש עבור קורבנותיו במחיר מוזל רכבים מעוקלים בהליכי הוצל"פ, ובדרך זו גזל

מקורבנותיו כספים במרמה. האירועים כשלעצמם דומים לענייננו ועל כן ניתן ללמוד מהמתחמים שנקבעו שם, אך באשר לעונש הכולל בן 7.5 שנות מאסר שהושת על ידי ביהמ"ש המחוזי ואושר על ידי ביהמ"ש העליון ברע"פ 8879/13 **אברהם נ' מ"י** (16.1.14) יש לציין כי בשונה מענייננו מדובר היה בעברין מרמה רב מעללים, אשר בעברו הרשעות רבות ותקופות מאסר ממושכות. כמו כן עמדו לחובתו עונשי מאסר מותנה אשר הצטברו ל-34 חודשים.

בת.פ. 8310/09 (מחוזי ב"ש) **מ"י נ' רודין** (29.6.10) הורשע הנאשם על פי הודאתו, בכך שבשתי הזדמנויות שונות התחזה לאחר, שכר דירה מבעליה וחתם על חוזה למכירתה, תוך התחזות כבעלי הדירה באמצעות מסמכים מזויפים. בהסתמך על המצגים שיצר הועברו לו כ-700,000 ₪. הנאשם נדון ל-50 חודשי מאסר, תוך שבית המשפט התחשב בכך שחלק ניכר מהסכום שניטל הושב, לאו דווקא ביוזמת הנאשם, ובעברו הנקי של הנאשם. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון נמחק בעקבות אי התייצבות הנאשם לדיון.

מקרה דומה נדון במסגרת ע"פ 7888/09 (מחוזי ת"א) **שקדי נ' מ"י** (28.6.10), שם הצליח המערער להשלים מזימתו ומכר דירה אשר לא הייתה שייכת לו, קיבל במרמה 600,000 ונמלט לחו"ל. המערער לא השיב את סכום הכסף שנטל ועל אף העדר עבר פלילי העמיד ביהמ"ש המחוזי את עונשו על 38 חודשי מאסר בפועל. ראוי להדגיש כי המקרה שבפני שונה במקצת משני מקרים אחרונים אלה, שכן מעשיו של הנאשם שבפני לא העמידו את בעלי הדירות בסיכון של אובדן רכושם, והדירות שמשו אותו אך כאמצעי להוצאת הכספים במרמה מהמתלוננים השונים, מבלי שנחתם חוזה כלשהו למכירת הדירות.

עוד הפנתה ב"כ המאשימה למספר פסקי דין הנוגעים לעבירות המס, ואשר מצביעים על מדיניות ענישה מחמירה, הכוללת דרך שגרה עונשי מאסר ממושכים בגין הפקת חשבוניות ודו"חות כוזבים, כאשר מדובר בהיקף כספי ניכר - ראו למשל רע"פ 4588/10 **שקלים נ' מ"י** (31.10.10), עפ"ג (מחוזי ת"א) 56587-07-13 **מ"י נ' קובי** (27.11.13), ת.פ. 26436-09-11 **מ"י נ' דרוק ואח'** (9.6.13).

מנגד הפנה הסיניגור למספר החלטות בהן הטיילו בתי המשפט עונשים מתונים באופן יחסי על מבצעי עבירות מרמה חמורות. במסגרת זו הפנה לע"פ 1341/02 **מזרחי נ' מ"י** (21.10.02) בו נדון ערעורה של מי שהורשעה בכך שכאשר שימשה מנהלת חשבונות במחלקת נירות ערך גנבה במהלך 5 חודשים כ-616,000 \$ מכספי הלקוחות על ידי זיוף חתימות ויצירת מצגי שווא. ביהמ"ש העליון הקל בעונשה ודן אותה ל-36 חודשי מאסר בפועל, לאחר שהשיבה כ-350,000 ₪, המהווים חלק מזערי מסכום הגניבה.

עוד הפנה הסיניגור לע"פ 5135/13 **יגרמן נ' מ"י** (17.9.13), שם נדון המערער לארבע שנות מאסר בפועל לאחר שהורשע במספר רב של אישומים בעבירות מרמה, גניבה בידי מנהל ועבירות ניירות ערך. בגזירת הדין התחשב בית המשפט המחוזי בסכום הגניבות שעמד על כ-50,000,000 ₪, מתוכם 725,000 ₪ נטל לכיסו המערער, בעברו הפלילי הכולל הרשעה בעבירות דומות, הקושי העתידי שצפוי לו באיתור עבודה וקשייו הכלכליים.

בת.פ. 3972-08-11 (מחוזי ת"א) **מ"י נ' קליגר ואח'** (4.4.12) הורשעה הנאשמת על פי הודאתה בשמונה אישומים

בעבירות זיוף ומרמה שעניינן ביצוע עסקאות מכר במקרקעין אשר לא היו בבעלותה, בהיקף כולל של מעל 2 מיליון ש"ח. הנאשמת נדונה ל-30 חודשי מאסר בפועל. כמו כן הופעל במצטבר מאסר מותנה בן 18 חודשים, כך שבסה"כ נדונה הנאשמת לארבע שנות מאסר, בשים לב לנסיבותיה האישיות המיוחדות.

לבסוף הפנה ב"כ הנאשם לע"פ 7621/14 **גוטסדינר נ' מ"י** (10.2.15) שם נדונו ערעוריהם של שלושה נאשמים שהורשעו בריבוי מקרים של הנפקה במרמה של תעודות ומסמכים הכוללים נתונים כוזבים במטרה ליצור מצג לפיו התלמידים עמדו בקריטריונים של הרבנות הראשית לקבלת תעודת השכלה תורנית גבוהה. על סמך מצגים אלה אישרו גופי הביטחון הטבות בשווי של כ-300,000,000 ₪. בסופו של יום הושתו על הנאשמים עונשי מאסר לתקופות של 3 עד 7 שנים, בהתאם לחלקם במעשים.

כפי שציינתי, בקביעת המתחמים הנוגעים לאירועים המפורטים באישומים 1-7, יילקחו בחשבון גם הנתונים המובאים באישום העשירי בדבר אי הדיווח לרשויות המס, ועל כן לא ייקבע מתחם מיוחד לעבירות המס. כמו כן, אני ער להבדלים המסוימים שבין האישומים, אך מאחר שמדובר בהתנהלות בעלת מאפיינים זהים ובהיקפים כספיים בסדרי גודל דומה, לא מצאתי טעם לקבוע לצד כל אחד מהאישומים 1-7 מתחם שונה. בהתחשב במכלול הנתונים שפורטו לעיל, אני סבור כי לצד כל אחד מהאישומים 1-7 יש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל. לצד כל אחד מהאישומים 8-9, עומד מתחם העונש ההולם על טווח שבין מאסר בעבודות שירות לבין שנת מאסר בפועל.

בקביעת המתחמים התייחסתי למרכיבי החומרה המצטיירים מכל אחד מהאישומים כשלעצמו, אך התייחסות לכל אחד מהאירועים בנפרד ובמנותק זה מזה, מחטיאה את התמונה הכוללת, שהרי ממד מרכזי של חומרה מצטייר במקרה זה מהצטברות המעשים והתמשכותם לאורך זמן. הנאשם לא מעד מעידה חד פעמית, אלא נקט במסכת של מעשי מרמה וזיוף, כלפי מגוון רחב של מתלוננים ולאורך פרק זמן משמעותי של למעלה משנה. בגין מכלול המעשים שלשל לכיסו סכום של למעלה ממיליון ₪, והותיר את קורבנותיו עד עצם היום הזה, ולעתיד הנראה לעין, בחסרון כיס משמעותי. הנה כי כן, על העונש שיושת עליו לשקף לא רק את חומרת כל אחד מהאירועים כשלעצמו אלא גם את החומרה היתרה שבמסכת הכוללת המתוארת בכתב האישום. העונש הכולל ישקף כאמור את מספר העבירות, תדירותן והזיקה ביניהן, תוך שמירה על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין היקף עונש המאסר שיוטל עליו, ובקביעתו יינתן משקל כמצוות החוק למכלול הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, אלא נוגעות יותר לנאשם, לעברו ולנתוניו.

בהקשר זה, קיימים מספר שיקולים כבדי משקל המצדיקים הימנעות ממיצוי מלא של הדין כלפי הנאשם. בראש ובראשונה יש להזכיר את עברו הנקי של הנאשם, אשר זוהי הסתבכותו הראשונה בפלילים. פועל יוצא של עובדה זו הנו כי מדובר בתקופת מאסר ראשונה לריצוי מאחורי סורג וברית, על כל הקושי המיוחד הטמון בכך והתקווה כי די יהיה בתקופת מאסר מתונה באופן יחסי על מנת להרתיע את הנאשם מפני ביצוע עבירות דומות בעתיד. לכך יש להוסיף את אורח החיים הנורמטיבי שניהל הנאשם לאורך השנים ואת תרומתו לחברה ולקהילה כמפורט בעדויות האופי ובמכתב ההערכה ע/7. עוד יש לציין לקולא את החיסכון המשמעותי בזמנו של בית המשפט ובזמנם של הצדדים והעדים, אשר היה כרוך בהודאתו של הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן בשנית. לצד ההודאה, אשר ניתנה עוד בשלב החקירה, נטל הנאשם אחריות למעשיו, והביע חרטה מלאה על המעשים שביצע. הנאשם אמנם לא פיצה את המתלוננים בגין

הנזק המלא שנגרם להם, אך מעובדות כתב האישום עולה כי עוד בטרם נפתחה החקירה נגדו, השיב לשניים מהמתלוננים חלק מכספי הגזלה, וגם בכך יש כדי להקל עמו במידת מה.

עוד ראוי להזכיר את נסיבות חייו של הנאשם, אשר אינן פשוטות, וכן את המסמך ע/5, ממנו עולה כי הנאשם נוטל חלק בתוכנית טיפולית במסגרת עמותת "בית חם", בה הוא מוחזק בתנאים מגבילים תקופה ארוכה, ומשתף פעולה במסגרת הקבוצות הטיפוליות המתנהלות במקום. בנוסף, יש לזכור כי מדובר בנאשם כבן 54, בעל משפחה ואב לשמונה ילדים, ואין ספק כי השמתו במאסר תפגע לא רק בו אלא גם באביו, באחיותיו ובכלל בני משפחתו הזקוקים לו ותלויים בו לפרנסתם. מכלול שיקולים אלה יביאו למיתון מסוים בענישה, גם אם אין בהם כדי להקלות מההכרח להשית על הנאשם עונש אשר יהלום את חומרתה הכוללת של התנהלותו. באשר למרכיבי הענישה הכספיים, הרי שלנוכח מצבו הכלכלי של הנאשם, כפי שעולה ממסמכי ההוצל"פ, ולנוכח המאסר הממושך שייאלץ לרצות, אמנע מהשתת קנס. יחד עם זאת, מתחייב במקרה זה מתן פיצוי מלא למתלוננים בגין הנזקים שנגרמו להם.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 42 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי המעצר, מיום 18.5.14 עד 30.7.14.
2. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור כל עבירת זיוף או מרמה, לרבות שימוש במסמך מזויף.
3. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור כל עבירה על פקודת מס הכנסה או עבירה של הפרת הוראה חוקית.
4. פיצוי בסך 140,000 למתלוננת באישום הראשון, ע"ת 2 לכתב האישום. פיצוי בסך 250,000 ₪ למתלונן באישום השני, ע"ת מס' 3 לכתב האישום. פיצוי בסך 110,000 ₪ למתלוננת באישום השלישי, ע"ת מס' 1 לכתב האישום. פיצוי כולל בסך 209,000 ₪ לשלושת המתלוננים באישום הרביעי. על הפרקליטות להגיש הודעה בתוך 20 ימים בדבר פרטיהם של השלושה ואופן חלוקת הפיצוי ביניהם. פיצוי בסך 80,000 ₪ למתלונן באישום החמישי, ע"ת מס' 10 לכתב האישום. פיצוי בסך 208,000 ₪ למתלונן באישום השישי, ע"ת מס' 11 לכתב האישום. פיצוי בסך 170,000 ₪ למתלוננת באישום השביעי, ע"ת מס' 9 לכתב האישום. סכומי הפיצוי יופקדו בקופת בית המשפט בתוך 3 חודשים מהיום, ולאחר מועד זה יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.

זכות ערעור בתוך 45 ימים

ניתן היום, כ"ד אייר תשע"ה, 13 מאי 2015, במעמד הצדדים.